

MEHMET ÖĞÜTÇÜ
UĞUR ERGUN

Bir Başkadır Diplomatların Dünyası



DESTEK YAYINLARI: 1502

ANLATI: 10

**MEHMET ÖĞÜTÇÜ & UĞUR ERGUN / BİR BAŞKADIR DİPLOMATLARIN
DÜNYASI**

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Yelda Cumalıoğlu
Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşun
Yayın Koordinatörü: Özlem Esmergül
Editör: Devrim Yalkut
Kapak Tasarım: Melike Doğan
Sayfa Düzeni: Melike Doğan
Sosyal Medya-Grafik: Tuğçe Budak-Mesud Topal

Destek Yayınları: Eylül 2021

Yayıncı Sertifika No. 13226

ISBN 978-625-441-399-5

© Destek Yayınları
Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul
Tel. (0) 212 252 22 42
Faks: (0) 212 252 22 43
www.destekdukkani.com
info@destekyayinlari.com
facebook.com/DestekYayinevi
twitter.com/destekyayinlari
instagram.com/destekyayinlari



Deniz Ofset – Çetin Koçak
Sertifika No. 48625
Maltepe Mahallesi
Hastane Yolu Sokak No. 1/6
Zeytinburnu / İstanbul



MEHMET ÖĞÜTÇÜ
UĞUR ERGUN

Bir Başkadır Diplomatların Dünyası



İÇİNDEKİLER

YAZARLAR HAKKINDA / 11

ÖNSÖZ / 14

MEHMET ÖĞÜTÇÜ: HİKÂYELERİM / 16

AH BU MONŞERLER! / 18

TURGUT ÖZAL'IN "KUCAKLAMA" DİPLOMASİSİ / 31

ETKİLİ KONUŞMA SIRLARI / 38

İNGİLİZ VE ÇİNLİ LİDERLERE AYNI ANLAŞMAYI

İKİ KEZ İMZALATTIM / 46

ÇAKARALMAZ KIRIKKALE İLE ASALA'YA KARŞI / 53

CASUSLUK, "BAL TUZAĞI" VE ÇİNLİ KADINLAR / 59

"TÜRKİYE DÜŞMANI" RAPORTÖR İLE MÜLAKATIM / 66

"EVLAT, NATO SENİ CASUS OLARAK KULLANIYOR!" / 75

ÇİN'İN "DOSTLUK DİPLOMASİSİ" ÇOK ETKİLİ / 79

"KÜÇÜLÜN, FEDERAL AVRUPA'YA

O ZAMAN GİRERSİNİZ!" / 90

GÜMRÜK BİRLİĞİ KİMİN ESERİ? / 95

BOSNA-HERSEK BAŞBAKANI, BİZDEN

"OECD ÜYELİK BAŞVURU FORMU" İSTEDİ / 102

DIŞARIDAN BÜYÜKELÇİYE EYVALLAH AMA / 111

BEŞİKTAŞLI RICHARD MOORE VE İNGİLİZ İSTİHBARATI / 118

DİPLOMAT MI, JAMES BOND MU? / 128

ÇİN'DEN IRAK KÜRDİSTANI'NA "ENERJİK"
ŞİRKET DİPLOMASİSİ / 138

KADIN DİPLOMATLAR HARCANIYOR MU? / 153

WASHINGTON'DA YEMEK EŞLİĞİNDE DİPLOMASİ / 162

AZERBAYCAN BAŞBAKANI HASANOV,
YOLUNU MU ŞAŞIRDI? / 166

MESUT HAKAN VE BEYAZ KELEBEKLER / 178

ATATÜRK, KOL DÜĞMELERİNİ ÜRDÜN'DE
KİME HEDİYE ETTİ? / 191

URUMÇİ'DE AÇILIŞI YAP, HIÇ KONUŞMADAN
PEKİN'E DÖN HEMEN / 196

QUAI D'ORSAY'IN, AB MÜZAKERELERİMİZİ
SABOTE ETMEK İÇİN BENDEN DESTEK TALEBİ / 212

ULUSLARARASI KULİS YAPMAYI BİLİYOR MUYUZ? / 221

NAZARBAYEV'İN KIZI DARİGA İLE DANS ETTİM / 228

İSRAİL'İN "ALÇAK KOLTUK" DİPLOMASİSİ / 235

CEYLAN DERİSİ ÜZERİNE YAZILI EN ESKİ KURAN / 242

KAMBOÇYA, PRENS SİHANOUK VE DE SİEM REAP / 248

NE ZAMAN DÖNÜYORSUN BAKANLIĞA? / 253

GELECEĞİN DİPLOMASİSİ ÇOK FARKLI OLACAK / 259

ŞAYET İCRACI CUMHURBAŞKANI OLSAYDIM / 269

UĞUR ERGUN: HİKÂYELERİM / 276

ANNEM BENİM İÇİN HARİKA BİR MESLEK SEÇMİŞ / 277

ÖYLE BİR DİPLOMAT BİR DAHA GÖRMEDİM / 281

BURADA ÖYLE BİR BÜYÜKELÇİLİK YOK! / 283

ASLANIN DÖNÜŞÜ / 296

GÖREVİMİZ TEHLİKE / 300

YUNANİSTAN KOMÜNİST PARTİSİ BAŞKANININ KIZI / 308

MELENGEÇ / 318

ARI DİL / 321

PİYANİSTİN BULABİLDİĞİ TEK NOTA / 323

ÖZEL KALEM MÜDÜRÜ / 327

LONDRA BÜYÜKELÇİLİĞİ BAŞKÂTİBİ ABDÜLHAK HAMİD / 334

ÇIRAĞAN SARAYI / 344

EŞLER DE ÇALIŞIRDI / 350

ERMENİ GAZETECİ / 352

KIBRIS SORUNUNU ÇÖZÜYORUZ / 353

BÜYÜKELÇİ ERGÜN PELİT / 361

KÖRFEZ'DEKİ KAYMAKAMLIĞIMIZ! / 364

BAŞBAKAN ERDOĞAN'IN YENİ ZELANDA

ZİYARETİ HAZIRLIKLARI / 370

PEMBE ŞAFAK / 382

DIŐIŐLERİ BAKANLIĞI'NDA MESAI BİTİMİNDE

ÇIKMAK ÇOK AYIPTI! / 385

YÜREKLİ DİPLOMATLAR / 393

DİPLOMAT HİKÂYELERİ BİTMEZ

DENİZ KILIÇER / 407

ŐAKİR FAKILI / 413

KAYA TÜRKMEN / 420

NAMIK TAN / 428

PULAT TACAR / 435

ÖMER ÖNHON / 451

FUAT TANLAY / 457

HASAN AYGÜN / 462

SELÇUK İNCESU / 472

AYŐENUR ALPASLAN / 475

TÜRK EDEBİYATININ DİPLOMAT YAZARLARI / 482

SON SÖZ / 488

“Eğer bir hikâyeyi anlatıyorsan, ondan hâlâ kurtulamamışsın demektir.”

– Paulo Coelho

YAZARLAR HAKKINDA



Mehmet Öğütçü

Diplomasinin siyasi, ticari, enerji ve askeri boyutlarında etkin görevler üstlendi. Seyahat, kriz yönetimi, enerji, diplomatik/ticari müzakereler en gözde uzmanlık, keyif alanları.

Başbakan danışmanı, Ankara, Pekin, Brüksel ve Paris'te kariyer diplomat, daha sonra Uluslararası Enerji Ajansı ve OECD'de çok taraflı diplomat, ardından British Gas, Invensys, Genel Energy, Şişecam, Yaşar Holding, Saudi Crown Holding ve Trinus Capital'de iş diplomatı, nihayet International Energy Charter'ın özel temsilcisi gibi üst düzey yöneticilik görevlerinde diplomasinin birçok alanında pişti, olgunlaştı. Birikimlerini de yazarak, konuşarak cömertçe paylaşıyor her mecrada.

Şimdi merkezi Londra'daki Global Resources Partnership, London Energy Club ve Bosphorus Energy Club başkanlığını yürütüyor. Aynı zamanda merkezi Washington'daki Middle East Institute'ün uluslararası danışma kurulu başkanı.

Büyük çokuluslu şirketler için finansman, üst düzey angajmanlar, perde gerisinde ihtilafların çözümü, risk yönetimi ve iş geliştirme faaliyetlerini yürütüyor, dünyanın önemli üniversitelerinde dersler, konferanslar veriyor, kitaplar yazıyor, televizyon programları yapıyor.

Gelecek öngörüsü, enerji, diplomasi ve yatırım üzerine dünyanın önde gelen otoritelerinden birisi. Sadece Türkiye’de değil Çin’den ABD’ye, Rusya’dan Suudi Arabistan’a kadar devletlerin, firmaların, düşünce kuruluşlarının aradığı bir beyin.

Yurtdışında yayımlanmış yarım düzine kitabının yanı sıra ülkemizde *Geleceğimiz Asya’da mı?* (Milliyet), *Yükselen Asya* (İmge), *Yeni Ekonomi ve Ticari Diplomasi Stratejisi* (TÜSİAD), *2023 Türkiye Yol Haritası* (Etkileşim), *Yeni Büyük Oyun* (Doğan), *New Geopolitical and Economic Journey: Turkey’s Next 10 Years* (Bilgesam), *Yaşam Bir Seyyahattır: Seyyah Diplomati* (Destek), *Aykırı Beyinler, Acayip İlişkiler* (Destek), *Yeni Dünyanın Gizli Şifreleri: Gerçekçi Bir 2030 Türkiye Vizyonu* (Destek) kitaplarının da yazarı.

İngilizce, Fransızca ve konuşma düzeyinde Çince biliyor. mehmetogutcu@me.com



Uğur Ergun

Arkadaşları lise yıllarında onu “sakin güç” olarak tanımlıyordu. Bu unvanı hayatı boyunca hiç yakasından düşmedi. Uğur, sakin olmasına sakin ama müthiş keskin, kararlı ve prensiplerine bağlı bir güç olarak sıvırdı hem meslek hem de özel yaşamında.

Güneri Cıvaoğlu’nun bir köşe yazısında, onun Mülkiye’deki lakabının “King Uğur” olduğu belirtiliyordu.

Geleneksel “hariciyecî” çizgisini izleyerek önce Siyasal Bilgiler Fakültesi’nin –o zamanki ismiyle– Diplomasi ve Dış Münasebetler Şubesi’ni bitirdi. Sonra da Dışişleri Bakanlığı’na “intisap” etti.

Yurtdışında Afrika hariç dünyanın tüm kıtalarında görevler üstlendi. Hizmet verdiği altı büyükelçilikten iki tanesi günümüzde artık mevcut değil.

Demokratik Alman Cumhuriyeti'nde ikinci kâtip olarak başladı. Cidde Büyükelçiliği ve Birleşmiş Milletler Teşkilatı Cenevre Ofisi nezdinde TC Temsilciliği'nde başkâtip, Londra ve Washington'da müsteşar, nihayet Doha ve Wellington'da da büyükelçi olarak görev yaptı.

Merkezdeyken Birleşmiş Milletler Ekonomik Kuruluşlar, Uluslararası Ekonomik Kuruluşlar, Ortadoğu Ülkeleriyle Ekonomik İlişkiler, Yunanistan, Amerika ve Japonya Genel Müdürlüğü'nde çalıştı. En son, Güneydoğu Avrupa Ülkeleri Savunma Bakanları Süreci başkanı idi. Diplomatik hikâye rezervleri en zengin hariciyeciler arasındadır.

Ünal Özüak, onu şöyle anlatıyor: “Karşılıklı görüşürken kendinizi Buckingham Sarayı'nda gibi hissediyorsunuz. Sizi katiyen ezmeden, ukalalık etmeden, gıcık yapmadan salt davranışlarıyla bütün adabımuaşeret kurallarını yeniden hatırlamanızı sağlar. Ayaküstü kurs alırsınız. Öyle ki oturduğunuz yerde karşısında ayak ayak üstüne atıp atmamakta kuşkuya düşersiniz. Öyle bal Mahmut'un torunu gibi ağzından bal damlayan, çok nüktedan, belagat gurusu bir adam değildir ama ağzına ve davranışlarına baktırır, kendine hayran bıraktırır insanı. Büyükelçilik yaptığı yerlerle ilgili, başka hiçbir yerde bulamayacağınız, bilgi ve yaşanmışlıklarını laf arasındada, aklınızda kolayca kalabilecek, başka sohbetlerinizde kullanabileceğiniz anekdotlarla geçer. Hafıza bankası gibidir. Birini veya bir olayı sorarsanız sadece sorguladığınızın kişiliği hakkında değil dönemine ait bütün vital detayları önünüze sürer.”

ÖNSÖZ



Diplomatların hikâyelerini dinlemeye doyum olmaz.

Çoğu için diplomasi sadece bir iş ya da meslek değildir; tam bir yaşam biçimidir, anlayışıdır.

Onunla uyanır, onunla yatarlar.

Davetlerde, evlerinde, konferanslarda, televizyon programlarında, tatil mekânlarında hemen nasıl odak noktası olduklarını görürsünüz, anlattıkları hikâyeler, anekdotlar, espriler ve vücut diliyle.

Elbette ki mahremiyeti olan çok başka türlü hikâyeleri, anıları da vardır kimseyle paylaşamayacakları, devletin arşivlerinde, kendi kafalarında yaşayıp onlar ile birlikte toprağa gidecek olan.

Aileleri, en yakın dostlarıyla bile paylaşamazlar onları.

Kendi yaşadığımız hikâyelerin yanı sıra hâlâ hayatta olan diğer diplomat arkadaşlarımızdan da yararlandık bu kitapta, onların bazı hikâyelerini de ödünç aldık.

Romantik aşk ilişkileri, siyasetçiler ile sohbetler, gizemli istihbarat beyin oyunları, gaflar, mizah dolu anılar, sanat ve kültür ziyafeti, ticari diplomasi, kişisel zafiyetler, karizmatik kişilikler, yabancı meslektaşlar ile etkileşimler gibi ne ararsanız var.

Mümkün olduğunca hikâyelerde ismi geçenleri rahatsız etmeyecek, onları zor duruma düşürmeyecek bir üslup ve içerik kullanmaya çalıştık.

Hatamız olmuşsa affoluna.

Bu hikâyeleri anlatırken tarihe not düşmenin, keyif vermenin yanı sıra geleceğin diplomatlarına da ilham verebiliyorsak kendimizi mutlu hissedeceğiz.

Birçok insanın katkısı oldu, minnettarız herkese ama tabii ki hatası ve sevabı ile tamamen bize ait bu hikâyelerin sorumluluğu.

Şayet hoşunuza giderse haber verin bize; henüz el değmemiş, sansüre tabi tutulmamış daha ne hikâyeler var yazılacak, yazıldığında ses getirecek, heyecan uyandıracak.